

Fondul Român pentru Eficiența Energiei - Finanțare pentru un consum inteligent

Modernizarea producerii și utilizării energiei, trecerea de la statutul de consumator la cel de „prosumator”, folosirea surselor regenerabile de energie pentru consumul propriu sunt câteva dintre investițiile finanțate la operatorii economici publici și privați.

S-au împlinit 15 ani de când Fondul Român pentru Eficiența Energiei (Fondul) și-a început activitatea. Organizat în baza unei legislații proprii, Fondul este o instituție financiară atipică, care, în mediul financiar autohton, desfășoară activități de creditare în scopul finanțării exclusive a investițiilor în eficiență energetică și valorificarea surselor regenerabile de energie care conduc în mod obligatoriu la obținerea de economii de energie.

Destinate inițial acordării de credite pentru operatorii economici din sectorul privat, finanțările Fondului s-au extins treptat și la nivelul autorităților locale și al operatorilor economici deținuti de acestea, precum și la nivelul instituțiilor publice. Modernizarea sistemelor de iluminat public inclusiv prin echiparea acestora cu centrale electrice solare

cu panouri fotovoltaice pentru acoperirea consumului propriu, reprezintă investiții finanțate la unitățile administrativ - teritoriale.

Fără să reprezinte un scop în sine, Fondul activează în scopul creșterii interesului și atragerii sectorului bancar din România pentru creditarea unor astfel de investiții.

Crearea instituțională și implementarea operațională a Fondului au avut loc prin intermediul “GEF Proiectul de eficiență energetică TF050705RO”, în baza unui acord de asistență financiară nerambursabilă încheiat între România și Fondul Global de Mediu (GEF), reprezentat de Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD) ca agenție de implementare. În baza acestui acord, țara noastră a primit un grant de 10 milioane dolari SUA care a fost încredințat spre administrare Fondului pentru creditare și acoperirea cheltuielilor de funcționare.

Volumul total de credite acordate este de 20.853.000 dolari SUA pentru investiții însumând 64.271.000 dolari SUA. În condițiile în care împrumuturile Fondului reprezintă numai 32% din volumul total de investiții, rezultă că pentru restul de 68%, clienții Fondului au utilizat resurse proprii sau atrase din alte surse (circa 38% din sectorul bancar).

Circa 90% din volumul de investiții provine din sectorul privat și circa 80% din acesta din industrie.

O pondere de 59% din volumul total de investiții este reprezentată de proiecte destinate îmbunătățirii eficienței energetice, restul de 41% fiind destinat proiectelor de valorificare a surselor regenerabile de energie.

manifestându-se fie în evaluarea proiectului propus finanțării, fie în aprecierea bonității financiare a clientului, fie în adaptarea condițiilor de creditare și garantare atât la specificul proiectului cât și al clientului.

Spre exemplu, la evaluarea proiectului propus finanțării există situații în care clienții nu dispun de studii de fezabilitate sau de oportunitate. În astfel de situații, înregistrări istorice ale consumurilor de energie sub toate formele precum și estimări ale beneficiilor financiare ce ar putea rezulta în urma realizării proiectului sunt suficiente pentru a evalua performanțele investiționale (perioada brută de recuperare, rata internă de rentabilitate, venitul net actualizat etc.) ale proiectului supus evaluării Fondului.

Pentru cele 38 investiții au fost estimate economii anuale totale de energie de 52.352 tep/an. Din totalul economiilor anuale de energie, circa 60% provin din îmbunătățirea eficienței energetice, restul de 40% fiind rezultatul valorificării surselor regenerabile de energie în scopul acoperirii consumului propriu.

Dr. ing Mihai - Marius Voronca

Pentru cele 38 investiții au fost estimate reduceri anuale de emisii de 149.139 tone/an CO₂, ponderile după cele două tipuri de proiecte fiind de 52% pentru îmbunătățirea eficienței energetice și restul de 48% pentru valorificarea surselor regenerabile de energie în scopul acoperirii consumului propriu.

Perioada brută de recuperare a investițiilor din întreg portofoliul Fondului este de 3,6 ani, respectiv de 2,86 ani pentru proiectele de îmbunătățire a eficienței energetice și 4,85 ani pentru proiectele de valorificare a surselor regenerabile de energie în scopul acoperirii consumului propriu.

Modul de lucru

Fondul personalizează relația cu clienții săi și disponibilizează pentru aceștia expertiză tehnică și financiară proprie. Scopul primordial al colaborării Fondului cu clienții constă în a-i ajuta pe aceștia să realizeze investițiile pe care și le propun, ori de câte ori acestea conduc la economii de energie.

Flexibilitatea este una dintre caracteristicile esențiale pentru activitatea de zi cu zi, ea

Referitor la bonitatea financiară a clienților săi, Fondul nu își limitează colaborarea numai la cei a căror activitate demonstrează rezultate financiare de excepție ci ia în considerare și clienți ale căror situații financiare deși modeste sau chiar vremelnic necorespunzătoare, prezintă tendințe de ameliorare inclusiv ca urmare a efectelor benefice pe care investițiile propuse le-ar putea exercita după realizarea lor. Nu de puține ori, o astfel de abordare caracteristică așa numitelor „finanțări de proiect” a făcut posibilă colaborarea, acolo unde poate alți finanțatori nu ar fi intervenit.

Adaptarea condițiilor de creditare și garantare atât la specificul proiectului cât și al clientului reprezintă cea mai consistentă parte a asistenței acordate de către Fond clienților săi. Corelarea performanțelor investiționale și a implementării proiectului în termeni de durată de realizare, punere în funcțiune și durată normată de utilizare cu condițiile de creditare în termeni de perioadă de grație, perioadă de rambursare, ritmicitatea plăților ratelor de capital împrumutat și, nu în ultimul rând,

garanțiile pentru acoperirea riscului de creditare, reprezintă cea mai importantă diferențiere față de ceea ce înseamnă, în mod tradițional, creditarea investițiilor în general și în particular. Nu de puține ori, justetea afirmației „proiectul își plătește creditul” s-a dovedit a fi întocmai.

Criterii de eligibilitate

- Finanțarea solicitată este de cel mult 1 milion dolari SUA; contractarea în dolari SUA, plățile la cursul BNR în vigoare la data operațiunii (conform OUG nr.124/2001).
- Contribuție proprie beneficiar minim 20% din valoarea totală a investiției din surse proprii (inclusiv c/v materiale, manoperă etc.) sau atrase (inclusiv resurse din instrumente structurale, alte credite bancare);
- Recuperarea investiției (prețuri fixe) de maximum 4 (5) ani.
- Investiția aduce beneficii financiare, cel puțin 50% din acestea provenind din economia de energie (EE) sau de resurse energetice primare (valorificarea SRE).

Cerințe impuse beneficiarilor

- Rezultate financiare pozitive sau care să indice potențialul de dezvoltare și de susținere a investiției propuse spre finanțare (anii -3, -2, -1 și anul curent).
- Autorizație de mediu existentă sau în curs de obținere.
- Neimplicare în activități economice din industria tutunului, a alcoolului și a armelor.
- Promovarea investiției în regim independent sau în parteneriat public - privat (PPP).
- Este preferabil ca investițiile să fie făcute în tehnologii simple, verificate în practică.
- În cazul utilizării de aparate de iluminat cu tehnologie LED, cerințele minime și criteriile de evaluare tehnică care vor fi îndeplinite de către beneficiari trebuie, în prealabil, solicitate Fondului Român pentru Eficiența Energiei.

Unio Satu Mare, Transgex Oradea, CET Iași, Ulerom Vaslui, Someș Dej, Hârtia Bușteni, Chimcomplex Borzești, Electroprecizia Săcele și Sortilemn Gherla sunt câteva exemple de operatori economici care au apelat la serviciile Fondului. Dintre

aceștia, doar o parte au revenit cu noi solicitări de creditare. Eneas, Meir Energy Services și Energy Serv, toate din București, activând în mediul, deocamdată rarefiat și în continuare complicat, al companiilor de servicii energetice (ESCO) au accesat creditarea ofertă de Fond, punând cu curaj în operă ceea ce în acest domeniu poartă denumirea de „finanțare prin terți”.

Dorohoi și Rovinari au fost cele mai însemnate unități administrativ - teritoriale care au apelat la creditare. Lor li s-au alăturat și localitățile Bran, Pecica, Mociu, Tarna Mare, Merișani, Valea Iașului, Cicănești și Bustuchin, ca să menționăm numai o parte dintre acestea. Sub oblăduirea Comisiei de Autorizare a Împrumuturilor Locale din cadrul Ministerului Finanțelor Publice, toate acestea au operat fără niciun fel de „opinteli” creditarea comercială contractată cu Fondul. În unele cazuri, dar mereu ca urmare a impactului, inclusiv social, al investițiilor realizate, o parte din primari „s-au reales”.

După experiențe reușite cu Transgex și Spitalul Județean, ambele din Oradea, și CET Iași, în care a fost finanțată modernizarea alimentării cu căldură, Fondul a decis să abordeze un domeniu complicat, cel al sistemelor municipale de alimentare centralizată cu energie termică. Deloc facilă, o astfel de intervenție purtând o solidă „amprentă socială” reprezintă prioritatea în activitatea viitoare. Dacă vom reuși, veți mai auzi de noi. Dacă nu, la fel. Oricum ne vom fi atins menirea!

Clădirea Strauss, str. Johann Strauss, nr. 2A, et. 6, sector 2, RO - 020312 București 30

tel: 021 233 88 01; fax: 021 233 88 02; e-mail: office@free.org.ro, <http://www.free.org.ro/>

FONDUL ROMÂN
PENTRU EFICIENȚA ENERGIEI